

Biðraðir

Tölvunarfræði 2, vor 2012

Hallgrímur H. Gunnarsson

Háskóli Íslands

2012-02-08

Íhugum skiladæmi 4.3 (RPN reiknivél í Java):

- Hvernig útfærum við p (print) skipunina?
- Þurfum að geta lesið öll stökin á hlaðanum
- Viljum helst ekki þurfa að breyta/skemma hlaðann

- Möguleikar:
 - ① Notum pop() – Ljótt því það breytir hlaðanum
 - ② Bætum print() í Stack.java – Ljótt, brýtur aðskilnað
 - ③ Notum flakkara (iterator) – Falleg, almenn leið

Flakkari (e. iterator)

Flakkari "flakkar" í gegnum gagnamót og leyfir notandanum að skoða gildin sem það inniheldur

Af hverju viljum við nota flakkara?

- Flakkarar virða aðskilnað milli forritara og notanda
- Kóði sem þarf að skoða öll gildi er bara háður flakkarinum
- Ekki háður sérhæfðum viðbótum (`print()` aðferð í `Stack.java`)
- Ekki háður innviðum hlaðans eða tiltekinni útfærslu á hlaða

⇒ Einföld, almenn og endurnýtanleg lausn

Flakkarar í Java:

- Allir flakkarar í Java útfæra viðmótið `java.util.Iterator`
- Innbyggðir flakkarar fyrir öll helstu gagnamót í Java
- Getum skrifað okkar eigin flakkara fyrir okkar eigin gagnamót

Flakkari hefur þrjár aðferðir:

```
public interface Iterator<T>
{
    boolean hasNext();
    T next();
    void remove();           // optional
}
```

Dæmi um notkun á flakkara

```
public static void main(String[] args)
{
    Stack<String> s = new Stack<String>();

    s.push("A");
    s.push("B");
    s.push("C");

    Iterator<String> it = s.iterator();

    while (it.hasNext())
    {
        String p = it.next();
        System.out.println(p);
    }
}
```

Flakkað með for-lykkju

```
public static void main(String[] args)
{
    Stack<String> s = new Stack<String>();

    s.push("A");
    s.push("B");
    s.push("C");

    for (String p : s)
    {
        System.out.println(p);
    }
}
```

```
Stack<Integer> s = new Stack<Integer>();  
  
// ...  
} else if (w.equals("p"))  
{  
    System.out.println("Stack (from top to bottom)");  
  
    for (Integer i : s)  
        System.out.printf(" [%d]\n", i);  
}
```

Eintök klasa sem útfærir Iterable styðja flakk með flakkara.

```
public interface Iterable<T>
{
    Iterator<T> iterator();
}

class X implements Iterable<T>
{
    Iterator<T> iterator()
    {
        // ...
    }
}
```


Skoðum útfærslu á flakkara fyrir Stack.java

Biðröð er gagnamót sem uppfyllir eftirfarandi lýsingu:

- Biðröð geymir safn af stökum í s.k. FIFO röð
- FIFO: fyrst-inn-fyrst-út – eins og biðröð í verslun
- Biðröð hefur að lágmarki aðgerðirnar enqueue og dequeue:
 - 1 enqueue(x): Setur x aftast í biðröðina
 - 2 dequeue(): Tekur fremsta stakið úr biðröðinni og skilar því

Biðröð:

Hlaði:

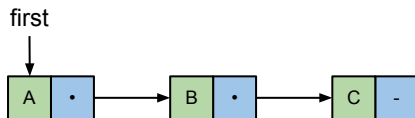
Útfærsla á biðröð

Upprifjun:

- Við notuðum eintengdan lista til að útfæra hlaða
- Héldum utan um vísun á fyrsta hlekk í keðjunni
- Keðjan inniheldur öll stök á hlaðanum frá efsta til neðsta

Hvað með að útfæra biðröð á sama hátt?

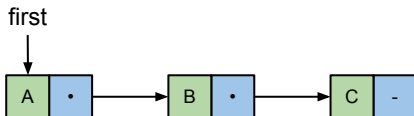
- Keðjan inniheldur öll stök í biðröðinni frá fremsta til aftasta
- Gott eða slæmt?

Útfærsla á biðröð

Hvað með að útfæra biðröð á sama hátt?

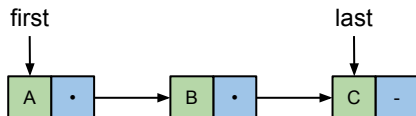
- Keðjan inniheldur öll stök í biðröðinni frá fremsta til aftasta
- Gott eða slæmt? Slæmt!

- enqueue þarf að ganga alla keðjuna til að bæta við gildi
- m.ö.o. enqueue er $O(N)$ þar sem N er fjöldi gilda í biðröðinni
- dequeue er hinsvegar í lagi, það kemst beint í fremsta gildið
- dequeue er $O(1)$

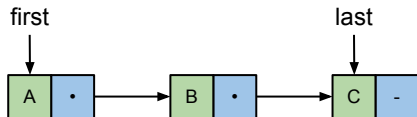
Næsta tilraun:

- Notum eintengdan lista
- Geymum tilvísun á fremsta og aftasta hlekk í keðjunni
- Keðjan inniheldur öll stök í biðröðinni frá fremsta til aftasta
- Gott eða slæmt?

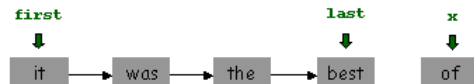
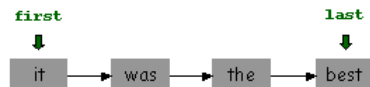
Næsta tilraun:

- Notum eintengdan lista
- Geymum tilvísun á fremsta og aftasta hlekk í keðjunni
- Keðjan inniheldur öll stök í biðröðinni frá fremsta til aftasta
- Gott eða slæmt? Gott!

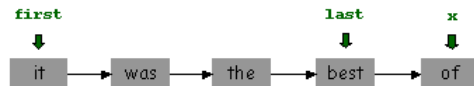

- enqueue er $O(1)$ – tekur fastan tíma
- dequeue er $O(1)$ – tekur fastan tíma

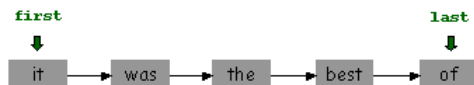
Insetting aftast


```
x = new Node();  
x.value = value;  
x.next = null;
```


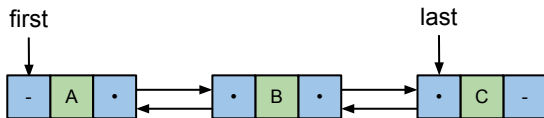
```
last.next = x;
```



```
last = x;
```

Útfærsla með tvítengdum lista:

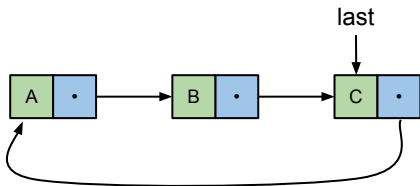
- Gildi geymd í tvítengdum lista í röð frá fremsta til aftasta

- Auðvelt að fjarlægja gildi
- Styður aukalega $O(1)$ aðgerð sem fjarlægir aftasta gildi
- Biðröð sem styður aðgerðir á báða enda er kölluð deque
- deque styður innsetningu/úttak bæði fremst og aftast
- deque er eins og biðröð og hlaði saman í einu

Útfærsla með hringtengdum lista:

- Gildi geymd í hringtengdum lista í röð frá fremsta til aftasta

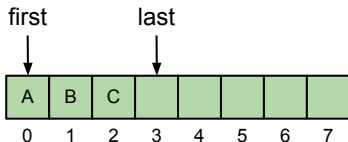

- Aftasta hlekkurinn er last
- Fremsti hlekkurinn er last.next
- enqueue er $O(1)$
- dequeue er $O(1)$

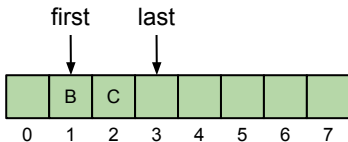
Aðrar útfærslur

Útfærsla með hringlaga fylki:

- Gildi geymd í fylki sem gengur í hring
- `q.enqueue("A"); q.enqueue("B"); q.enqueue("C");`

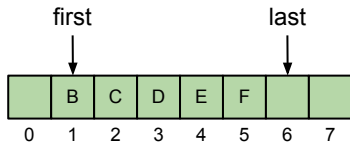

- `q.dequeue();` – Skilar "A"

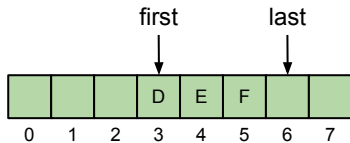

Höldum áfram:

- `q.enqueue("D"); q.enqueue("E"); q.enqueue("F");`

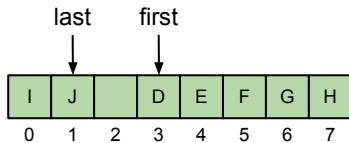

- `q.dequeue();` – Skilar "B"
- `q.dequeue();` – Skilar "C"

Wrap around:

- `q.enqueue("G"); q.enqueue("H");`
- `q.enqueue("I"); q.enqueue("J");`

- Möguleiki á underflow og overflow
- enqueue er $O(1)$
- dequeue er $O(1)$